

OBSAH

Úvodní slovo autorů	9
A Výchovně vzdělávací funkce hudební výchovy	11
B Vytváření podmínek pro samostatnou aktivní účast žáků v hodinách hudební výchovy odpovídající jejich reálným učebním možnostem	13
1 Vymezení konkrétních požadavků na žáky v hodinách hudební výchovy	
1.1 Teoretický úvod do problematiky	13
1.2 Vymezení konkrétních požadavků vedoucích k rozvoji hudebnosti	14
1.2.1 Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji rytmických dovedností	14
1.2.1.1 Požadavek na žáky v rámci vokálních činností	14
1.2.1.2 Požadavek na žáky v rámci instrumentálních činností	15
1.2.1.3 Požadavek na žáky v rámci pohybových činností	15
1.2.1.4 Požadavek na žáky v rámci receptivních činností	16
1.2.1.5 Požadavek na žáky v oblasti notace	16
1.2.2 Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji sluchové komponenty hudebnosti ..	16
1.2.2.1 Smysl pro výšku tónu	16
1.2.2.1.1 Oblast vokálních činností	16
1.2.2.1.2 Oblast pohybových činností	17
1.2.2.1.3 Oblast receptivních činností	17
1.2.2.2 Smysl pro barvu tónu	17
1.2.2.2.1 Oblast vokálních činností	17
1.2.2.2.2 Oblast instrumentálních činností	17
1.2.2.2.3 Oblast pohybových činností	18
1.2.2.2.4 Oblast receptivních činností	18
1.2.3 Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji hudební paměti	18
1.2.3.1 Oblast vokálních činností	18
1.2.3.2 Oblast instrumentálních činností	18
1.2.3.3 Oblast pohybových činností	19
1.2.3.4 Oblast receptivních činností	19
1.2.4 Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji smyslu pro harmonii	19

1.2.4.1	Oblast vokálních činností	19
1.2.4.2	Oblast instrumentálních činností	19
1.2.4.3	Oblast pohybových činností	19
1.2.4.4	Oblast receptivních činností	20
1.2.4.5	Oblast notace	20
1.2.5	Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji tonálního cítění	20
1.2.5.1	Oblast vokálních činností	20
1.2.5.2	Oblast instrumentálních činností	20
1.2.5.3	Oblast pohybových činností	21
1.2.5.4	Oblast receptivních činností	21
1.2.6	Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji hudebního myšlení	21
1.2.6.1	Oblast vokálních činností	21
1.2.6.2	Oblast instrumentálních činností	21
1.2.6.3	Oblast pohybových činností	22
1.2.6.4	Oblast receptivních činností	22
1.2.7	Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji smyslu pro frázování	22
1.2.7.1	Oblast vokálních činností	22
1.2.7.2	Oblast instrumentálních činností	22
1.2.7.3	Oblast pohybových činností	23
1.2.7.4	Oblast receptivních činností	23
1.2.8	Konkrétní požadavky na žáky směřující k rozvoji smyslu pro hudební výraz	23
1.2.8.1	Oblast vokálních činností	23
1.2.8.2	Oblast instrumentálních činností	23
1.2.8.3	Oblast pohybových činností	23
1.2.8.4	Oblast receptivních činností	24

2 Diagnostika reálných učebních možností žáků

2.1	Teoretický úvod do problematiky	24
2.2	Organizace diagnostiky zaměřené na zjišťování počátečního stavu úrovně vědomostí a dovedností	25
2.3	Praktická aplikace popsaného postupu diagnostiky vědomostí a dovedností v podmínkách hudební výchovy	26
2.3.1	První příklad	26
2.3.2	Druhý příklad	27
2.3.3	Třetí příklad	28
2.4	Diagnostika pravděpodobných příčin opakované nízké úrovně vědomostí a dovedností	29
2.4.1	Diagnostika postoje žáků k učebnímu předmětu hudební výchova	29
2.4.2	Diagnostika úrovně hudební paměti	30
2.4.3	Diagnostika tvořivosti v oblasti hudební výchovy	31
2.4.3.1	Typy úkolů, jejichž způsob řešení žáky prokazuje úroveň rozvoje tvořivosti v hudební výchově	31
2.4.4	Diagnostika úrovně myšlení v hudební výchově	32

3 Rozbor vybraných vyučovacích metod jako modelů organizace učební činnosti žáků a jejich aplikace v hodinách hudební výchovy

3.1	Obecný úvod	33
3.2	Rozbor vybraných obecných vyučovacích metod a uvedení konkrétních příkladů jejich aplikace v podmínkách hudební výchovy ...	34
3.2.1	Lineární a větvený program	34
3.2.1.1	Teoretická východiska	34
3.2.1.2	Základní informace týkající se konstrukce lineárního a větveného programu	34
3.2.1.2.1	Informace společné pro konstrukci obou typů programu	34
3.2.1.2.2	Informace specifické pro jednotlivé typy programu	35
3.2.1.2.2.1	Informace pro lineární program	35
3.2.1.2.2.2	Informace pro větvený program	36
3.2.1.3	Lineární program	36
3.2.1.3.1	Vytyčení konkrétního požadavku na žáky ..	36
3.2.1.3.2	Vymezení informací potřebných pro žáky k plnění požadavku	36
3.2.1.3.3	Rozhodnutí o velikosti a řazení dávek informací v programu	37
3.2.1.3.4	Zpracování lineárního programu	37
3.2.1.4	Větvený program	41
3.2.1.4.1	První příklad	41
3.2.1.4.1.1	Vytyčení konkrétního požadavku na žáky ..	41
3.2.1.4.1.2	Vymezení informací potřebných pro žáky k plnění požadavku	41
3.2.1.4.1.3	Rozhodnutí o velikosti a řazení dávek informací v programu	41
3.2.1.4.1.4	Zpracování větveného programu	41
3.2.1.4.2	Druhý příklad	50
3.2.1.4.2.1	Vytyčení konkrétního požadavku na žáky ..	50
3.2.1.4.2.2	Vymezení informací potřebných pro žáky k plnění požadavku	50
3.2.1.4.2.3	Rozhodnutí o velikosti a řazení dávek informací v programu	51
3.2.1.4.2.4	Zpracování větveného programu	51
3.2.2	Algoritmický předpis	56
3.2.2.1	Teoretická východiska	56
3.2.2.1.1	Základní informace týkající se konstrukce algoritmického předpisu	57
3.2.2.1.2	Práce učitele s algoritmickým předpisem ..	57
3.2.2.2	Praktická aplikace algoritmického předpisu v podmínkách výuky hudební výchovy	58
3.2.2.2.1	První příklad	58
3.2.2.2.1.1	Konkrétní požadavek na žáky	58
3.2.2.2.1.2	Vymezení řetězce činností vedoucích k řešení požadavku	58
3.2.2.2.1.3	Podrobný algoritmický předpis	58
3.2.2.2.2	Druhý příklad	59
3.2.2.2.2.1	Konkrétní požadavek na žáky	59
3.2.2.2.2.2	Algoritmický předpis	60

3.2.3	Zpracování a využití heuristického rozhovoru	60
3.2.3.1	Teoretická východiska	60
3.2.3.2	Konkrétní příklad aplikace heuristického rozhovoru v podmínkách vyučování hudební výchovy	61
3.2.4	Problémové vyučování	62
3.2.4.1	Teoretická východiska	62
3.2.4.1.1	Popis postupu práce učitele a žáků v průběhu problémového vyučování	62
3.2.4.1.1.1	1. etapa	62
3.2.4.1.1.2	2. etapa	63
3.2.4.1.1.3	3. etapa	65
3.2.4.1.1.4	4. etapa	65
3.2.4.1.1.5	5. etapa	65
3.2.4.2	Příprava hodiny hudební výchovy odpovídající problémovému vyučování	65
3.2.4.2.1	První příklad	65
3.2.4.2.1.1	Vytyčení konkrétního požadavku na žáky ..	65
3.2.4.2.1.2	Pomocné informace k řešení	66
3.2.4.2.2	Druhý příklad	67
3.2.4.2.2.1	Vytyčení konkrétního požadavku na žáky ..	67
3.2.4.2.2.2	Pomocné informace k řešení	67
3.2.5	Model organizace vyučovacího procesu vycházejícího z Galperinovy teorie	69
3.2.5.1	Teoretická východiska	69
3.2.5.1.1	Popis etap organizace vyučovacího procesu podle Galperinovy teorie	69
3.2.5.1.1.1	1. etapa	69
3.2.5.1.1.2	2. etapa	69
3.2.5.1.1.3	3. etapa	69
3.2.5.1.1.4	4. etapa	70
3.2.5.1.1.5	5. etapa	70
3.2.5.2	Praktická aplikace Galperinovy teorie v podmínkách výuky hudební výchovy	70
3.2.5.2.1	První příklad	70
3.2.5.2.1.1	Konkrétní požadavek na žáky	70
3.2.5.2.1.2	Postup práce v hodině podle Galperinovy teorie ve vztahu k vymezenému požadavku ..	70
3.2.5.2.2	Druhý příklad	73
3.2.5.2.2.1	Konkrétní požadavek na žáky	73
3.2.5.2.2.2	Postup práce v hodině podle Galperinovy teorie ve vztahu k vymezenému požadavku ..	73

4 Vyučovací formy

4.1	Obecná charakteristika vyučovacích forem ..	75
4.2	Klasifikace vyučovacích forem	76
4.2.1	Skupinové vyučování	76
4.2.1.1	Funkce skupinového vyučování	76
4.2.1.2	Postup učitele při přípravě organizace skupinového vyučování	77
4.2.1.3	Aplikace práce ve skupinách v podmínkách hudební výchovy	79
4.2.1.3.1	Vymezení problému	79
4.2.1.3.2	Zpracování souboru pomocných informací,	

	které budou žákům poskytnuty v případě chybného řešení či neřešení	80
4.2.1.3.3	Řešení problémů, kontrola a shrnutí výsledků	81
5	Zpětnovazebná kontrola průběhu a výsledků učební činnosti žáků	
5.1	Obecná charakteristika	83
5.2	Druhy zpětné vazby	84
5.2.1	Průběžná zpětná vazba	84
5.2.2	Rezultativní zpětná vazba	84
5.3	Funkce zpětné vazby při řízení učení	84
5.4	Druhy zpětnovazebných informací	85
C	Program nácviku písňe	
1	Úvod do problematiky	
1.1	Práce s textem	86
1.2	Práce s hudbou	86
D	Komunikace s hudbou v průběhu poslechu hudebního díla	
1	Úvod do problematiky	90
2	Vytváření podmínek pro zkvalitnění komunikace s hudbou	93
3	Konkretizace obecně vymezených podmínek pro zkvalitnění komunikace s hudbou v hodinách hudební výchovy	96
3.1	První příklad	96
3.1.1	Postup řešení	96
3.2	Druhý příklad	98
3.2.1	Postup řešení	98
Závěr		101
Bibliografie		102
	Pedagogická a psychologická literatura	102
	Hudební literatura	102